

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

motivační název

Škola plná her, zábavy a poučení

č.j. U 69/2018

Předkladatel

Název: Základní škola a Mateřská škola, Sebranice, okres Blansko,
příspěvková organizace

Adresa: 679 31 Sebranice 133

Ředitel: Mgr. Lucie Přichystalová

Kontakt: tel. 516 462 818, mobil 739 516 483

e-mail skola.sebranice@seznam.cz

www.zssebranice.webnode.cz HYPERLINK "http://www.zssebranice.webnode.cz/"

HYPERLINK "http://www.zssebranice.webnode.cz/" HYPERLINK

"http://www.zssebranice.webnode.cz/" HYPERLINK "http://www.zssebranice.webnode.cz/"

HYPERLINK "http://www.zssebranice.webnode.cz/"z

IČO: 75022443

RED-IZO: 600106039

Zřizovatel

Název: Obec Sebranice

Adresa: 679 31 Sebranice 149

Starosta: Jiří Páral

tel.516 462 828, e-mail: ousebranice@seznam.cz

webové stránky:

VIZE ŠKOLY

**Za radostí a zábavou chceme vidět nejen zdravé děti a šťastný úsměv,
ale i zaměstnané ruce a mysl dětí.**

Platnost: od 1. 9. 2022

.....

Obsah:

I. Identifikační údaje

Základní údaje

Charakteristika školy

II. Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

Životospráva

Psychosociální podmínky

Organizace chodu školy

Řízení MŠ

Personální a pedagogické zajištění

Spoluúčast rodičů

Podmínky vzdělávání dětí se SVP

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Podmínky vzdělávání dětí s odlišným rodným jazykem

III. Organizace vzdělávání

IV. Charakteristika ŠVP

Pojetí a cíle předškolního vzdělávání

Specifika předškolního vzdělávání, formy a metody práce

Zabezpečení vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Zabezpečení vzdělávání dětí nadaných

Zabezpečení vzdělávání dětí od dvou do tří let

Zabezpečení vzdělávání dětí s odlišným rodným jazykem

V. Vzdělávací obsah

Vymezení RVP PV

Cíle RVP PV

Vzdělávací oblasti

Obsah ŠVP (integrované bloky)

VI. Evaluační systém

Oblasti evaluace

Předmět a cíl evaluace (metody a techniky)

Techniky evaluace

Časový plán a odpovědnost zúčastněných

Vzdělávací pokroky dětí

VII. Povinnosti předškolního pedagoga

Příloha č. 1: Rozpracované integrované bloky

I. Charakteristika mateřské školy

1. **Budova školy** je umístěna ve středu obce v těsné blízkosti veřejné komunikace.

Je to jednopatrová budova starého typu, v roce 2020 byla provedena generální oprava exteriéru budovy- výměna střešní krytiny a nová fasáda se zateplením nadále se čeká na dokončení soklu na budově školy spolu se svody na nov chodníky v okolí budovy, která vzhledem ke svému stáří a způsobu stavby potřebuje stále stavební úpravy a opravy.

V budově je umístěna jednotřídní mateřská škola a dvojtřídní základní škola, které jsou sloučeny pod jedno ředitelství. Ke sloučení došlo v roce 1997.

Zřizovatelem školy je Obec Sebranice, která zajišťuje financování provozních nákladů školy, opravy a údržbu školních prostor.

Od 1.1.2003 byla rozhodnutím MŠMT změněna právní forma školy na příspěvkovou organizaci. S účinností od 1.12.2005 je škola zapsána do školského rejstříku pod názvem „Základní škola a Mateřská škola, Sebranice, okres Blansko, příspěvková organizace.“

V přízemí budovy jsou umístěny šatny pro MŠ a ZŠ, třída ŠD, ložnice pro děti MŠ, sanitacní zařízení pro chlapce ZŠ, místnost pro školníka a sklep.

V prvním patře se nachází mateřská škola, jejíž součástí je třída, umývárna a toalety.

Dále se v prvním patře nachází dvě třídy ZŠ, sanitacní zařízení pro dívky ZŠ, úklidová místnost s šatnou pro učitele, toaletami pro zaměstnance, školní kuchyně s příslušenstvím (sklad potravin, přípravná zeleniny a masa), školní jídelna, školní dvůr a plynová kotelna.

Sociální zařízení je umístěno mimo třídu, spojenou chodbou a jeho vybavení odpovídá hygienickým předpisům.

Součástí mateřské školy je školní zahrada, která se nachází nedaleko školy. Je vybavena zahradním nábytkem, průlezkami a pískovištěm, uprostřed stojí zahradní domek s hračkami. Materiální vybavení zahrady je dostačující, jen je třeba ještě provést rekonstrukci zahradního domku a zakoupit další hrací prvky (kolotoč...).

V letních dnech se využívá školní dvůr k umístění bazénu a koupání dětí.

II. Podmínky vzdělávání

• Věcné podmínky:

- Mateřská škola má dostatečně velké prostory – třída je ze 2/3 pokryta kobercem a z 1/3 PVC, kde jsou umístěny stolky pro stolování, výtvarné a pracovní činnosti dětí. prostorové uspořádání vyhovuje skupinovému i individuálním činnostem dětí (námetové koutky) i koutek k relaxaci.

- Ve třídě jsou z dětského nábytku vytvořeny hrací koutky. Třída je vybavena nábytkovou stěnou „Univerzal“, ve které jsou uloženy hračky, pomůcky, výtvarný a pracovní materiál tak, aby byl dostupný dětem. Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny věku dětí, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné. V tomto kalendářním roce se podařilo zakoupit nová moderní lehádka a matrace pro děti. Avšak vybavení třídy MŠ již zastaralé a mnohdy i nefunkční, proto je třeba zajistit nákup nového funkčního nábytku a vybavení do herny i ložnice. Jen v herních koutcích je nový dětský nábytek (kadeřnictví, kuchyňka, obchod a dětská dílna).

- Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno. Třída je vybavena interaktivní tabulí na které je možno pracovat se větší skupinou dětí současně, z toho důvodu byl zručen počítačový koutek na třídě MŠ. Vybavení audiovizuální technikou je dostačující.

- Podstatná část hraček, pomůcek, náčiní a dalších doplňků je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení; jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi.

- Děti se samy svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy (šatna, chodba a třída), výtvary mohou shlédnout i jejich rodiče.
- Zahrada je vzdálená od budovy školy asi 50 m. Je vybavena tak, aby umožňovala dětem rozmanité pohybové a další aktivity. Obsahuje hrací prvky (hopsadla, houpačka, víceúčelová loď, týpí. Naším cílem je další zvelebování zahrady- dokoupení dalších hracích prvků (kolotoč, závěsná houpačka) a oprava zahradního domku.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Jen v přízemní části budovy jsme řešili odstranění zvlhlých stěn novou sanační omítkou a obklady. V odvlhčení dalších prostor v přízemí se bude pokračovat i v dalších letech.

Každoročně je prováděná revize tělovýchovných zařízení a školní zahrady.

2. Životospráva:

- dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava (dle předpisu). Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, škola je zapojena do projektu ovoce a zelenina do škol.
- děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin – podává se ve varné nádobě teplý čaj a v konvici neochucená voda
- mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány 3hodinové intervaly.
- děti se nenutí do jídla, jen se jim připomíná pití, aby byl dodržován pitný režim
- je zajištěn pravidelný denní režim, který umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci (aby např. rodiče mohli své děti přivádět podle svých možností, aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě mateřské školy apod.).
- děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, zpravidla 2 hodiny. Pobyt venku je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší a povětrnostním vlivům. Na vycházky nechodíme za silného větru a deště, při nízkých teplotách (pod – 10 stupňů) a v parných letních dnech.
- děti mají dostatek volného pohybu na zahradě, při vycházkách do přírody i v herně MŠ (skluzavka, trampolína, odrážedla, žíněnka, míče, švihadla ...)
- v denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku je po 20 minutách odpočinku nabízen jiný klidný program v hracím koutku ložnice. Děti do spánku zásadně nenutíme.
- pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3. Psychosociální podmínky:

- MŠ je jednotřídní, je třída věkově smíšená – zpravidla od 3 do 6ti let věku dětí, přesto se v ní děti cítí dobře, spokojeně a bezpečně., všechny děti mají rovnocenné postavení ve skupině.
- Ve třídě jsou stanovena pravidla soužití, které si stanovily děti spolu s učitelkou na začátku školního roku a jsou zviditelněna pomocí obrázků, umístěných na stěně ve třídě. Pravidla neomezují děti ve volnosti a osobní svobodě, jsou dobře vyvážená, jasná a srozumitelná.
- komunikace mezi dětmi a učitelkami je vstřícná, empatická a naslouchající. Způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, přímý a nemanipulující.
- učitelky vedou děti k aktivní spolupráci, spoluúčasti a samostatnému rozhodování.
- kolektiv pracovníků společně vytvořil řády a směrnice, týkající se provozu MŠ a jsou dodržovány / třídní řád, směrnice k přijímání dětí, požární směrnice.../

- všichni zaměstnanci znají své kompetence a dodržují je. /náplň práce, pracovní doba/
- jsou vytvořeny podmínky dobré adaptace dětí na nové prostředí – děti po zápisu mohou ve vymezené době přijít v doprovodu rodičů do školy a účastnit se společných her – dobu pobytu si upřesní předem s učitelkou / ideální je 1x týdně – dopoledne do třídy nebo na pobyt na školní zahradě/
- rodiče mají přístup do školy kdykoliv, mohou setrvat ve třídě při příchodu i odchodu dětí, podívat se, co vytvořily, pohovořit s učitelkou o určitých problémech týkajících se chování dětí ...
- podporujeme samostatnost dětí při výběru hraček, při oblékání, stolování a vykonávání hygienických potřeb. Snažíme se ohleduplně zasahovat do jejich činností a pomáhat v činnostech, které děti nezvládnou, pomáháme slabším a nerozhodným dětem získat sebedůvěru
- zařazujeme metodu komunitního kruhu 2x týdně a dle potřeby – když se vyskytne nějaký problém, který je třeba řešit okamžitě. Vedeme děti ke kamarádství, toleranci vzájemné pomoci, ke klidnému řešení drobných konfliktů vzájemnou domluvou
- uplatňujeme individuální přístup k dítěti – respektujeme potřeby dětí / individuální svačinky, volnost výběru hraček a činností, potřebu odpoledního odpočinku /
- vytvářením klidného a bezpečného prostředí ve třídě získáváme důvěru dětí a pomáháme jim překonávat překážky, zajišťujeme vhodně motivované činnosti, aby byly pro děti zábavné i poučné.
- učitelka nenásilně ovlivňuje chování dětí mezi sebou a podporuje prosociální chování formou vysvětlování a kladného příkladu.

4. Organizace chodu školy

- Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.
- Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.
- Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které MŠ organizuje nad rámec běžného programu. Aktivity směřují k podněcování vlastní iniciativy a experimentování, děti pracují podle svého tempa.
- Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Dbáme na dostatek osobního soukromí dětí.
- Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp.
- Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.
- Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně
- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.
- počet dětí ve třídě není překračován, nejvyšší počet je 25 dětí.

5. Řízení MŠ

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny v náplni práce
- Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek. Zaměstnanci jsou informováni ústně, na poradách, rodiče a veřejnost informuje škola formou webových stránek, e-mailů, úřední desky, nástěnky na chodbě a šatně i ústně.
- Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje

jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

- Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.
- Pedagogický sbor pracuje jako tým, podílí se na vytváření příznivého klimu školy
- Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, provádí se každý školní rok, opírá se o předchozí vyhodnocení vzdělávací práce a využívá zpětné vazby.
- Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s učitelkou. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.
- Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, se základní školou, která je ve stejné budově, s dalšími organizacemi v obci (SDH, SPOZ) a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí – s PPP Boskovice a Blansko

6. Personální a pedagogické zajištění

- všechny učitelky, které pracují v MŠ, mají předepsanou odbornou kvalifikaci.
- Pedagogický sbor i pracovní tým školy funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel – dodržuje školní, provozní i organizační řád a všechny směrnice školy.
- Pedagogové se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Je vypracován plán DVPP a samostudia učitelek.
- Dohledy pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče a bezpečnost.
- Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem, v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.
- Specializované služby, jako je logopedie je zajišťována přímo v budově školy učitelkou prvního a druhého ročníku, která je kvalifikovaným odborníkem v této oblasti. Na škole se provádí 1x ročně screeningové vyšetření zraku dětí – dle přání rodičů.

7. Spolupráce s ostatními složkami a spoluúčast rodičů

Spolupráce s PPP a klinickým logopedem:

- individuální pohovory o dětech a jejich problémech
- vyšetření žáků v poradně
- konzultace při nápravě vad a poruch
- výběr vhodné literatury, učebních textů a pomůcek, účast na odborných seminářích

Spolupráce se zřizovatelem:

- starosta obce se aktivně zajímá o činnost školy
- schvaluje rozpočet školy na provozní náklady a větší investice, které se týkají oprav a zařízení školy
- spolupráce je na dobré úrovni

Spolupráce se Školskou radou:

- organizace školních akcí
- schvalování plánu práce, rozpočtu, výročních zpráv a dalších dokumentů školy

Ostatní spolupráce:

Sbor dobrovolných hasičů:

- spolupráce při tradičních akcích v obci – pálení čarodějnic, oslava MDD, účast dětí z MŠ v kroužku Mladých hasičů,
- exkurze do hasičské zbrojnice v rámci plnění úkolů požární ochrany v MŠ
- organizace přispívá škole sponzorskými dary

Sbor pro občanské záležitosti:

- účast a pomoc při organizaci různých akcí pro děti (zahájení školního roku)

Spoluúčast rodičů

- Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství. Snažíme se využít výhody jednotřídní školy – rodinné prostředí, pohodové klima a komunikace neformální cestou.
- Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.
- Rodiče se zapojují do některých aktivit školy (drakiáda, Martinská slavnost s lampionovým průvodem, vánoční dílničky, karneval, pasování na prvňáčky, organizace mikulášské nadílky apod.)
- O nejvhodnější adaptaci nových dětí se dozvědí při zápisu, před nástupem a při zahajovací schůzce.
- Každodenním stykem s rodiči operativně řešíme možné problémy, informace o dětech, o chodu školy.
- Rodiče se mohou vyjádřit k chodu školy a spokojenosti v dotazníku na začátku škol. roku i k aktuální věci.
- Důležité dokumenty školy a aktuální informace jsou vyvěšeny v šatně a na úřední desce školy. Snažíme se více informovat rodiče i veřejnost o MŠ také na webových stránkách, kde doplňujeme fotogalerii a aktuální informace nebo prostřednictvím místního občasníku.
- Po domluvě s rodiči předškoláků zajišťujeme vyšetření školní zralosti v PPP Boskovice nebo Blansko.
- v rámci edukačně stimulačního programu pro předškoláky, který již několik let zdárně funguje- v odpoledních hodinách spolu s rodiči připravujeme děti na zdárný vstup do základní školy. Citlivým přístupem napomáháme k případnému rozhodnutí o odkladu školní docházky.

III. Organizace vzdělávání

- **Provoz MŠ:**

Mateřská škola je zřízena jako jednotřídní s kapacitou 25 dětí zpravidla od 3 do 6-ti let věku. Škola má heterogenní uspořádání. V případě potřeby využíváme možnosti udělení výjimky v počtu dětí, kterou schvaluje zřizovatel.

Celodenní provoz má určenou dobu pobytu od 6:00 do 16:00 hod.

- **Předávání dětí:**

Zákonní zástupci v doporučené době pro příchod dětí do mateřské školy od 6,30 do 8,30 hod. předávají dítě po jeho převlečení v šatně učitelce ve třídě MŠ. Délka pobytu dítěte se řídí podle individuálních potřeb rodičů. Dítě může chodit do MŠ na celý den, nebo jen na dopoledne s obědem i bez něj.

Zákonní zástupci si přebírají dítě po skončení jeho vzdělávání (od 14:30 do 16:00 hod.) od učitelky přímo ve třídě, popřípadě na zahradě mateřské školy.

Děti, které chodí domů po obědě, si vyzvedávají rodiče mezi 12:30 a 12:45 hod. V případě, že si rodiče dítěte s celodenním pobytem potřebují výjimečně vyzvednout dítě v jiném termínu, oznámí tuto skutečnost ráno při předávání dítěte učitelce.

V případě, že je se zákonnými zástupci dítěte dohodnuta individuální délka jeho pobytu v MŠ, bude s nimi i samostatně dohodnut způsob přebírání dítěte ke vzdělávání a jeho předávání po ukončení vzdělávání.

Zákonní zástupci dítěte mohou pověřit jinou osobu pro jeho přebírání a předávání při vzdělávání v mateřské škole. Vystavené písemné pověření podepsané zákonnými zástupci dítěte předá pověřená osoba učitelce.

Pokud si zákonní zástupci nevyzvednou dítě do stanovené doby, příslušný pedagogický pracovník:

- a) se pokusí zákonné zástupce kontaktovat telefonicky,
- b) informuje telefonicky ředitelku školy a dohodne další postup.

- **Vnitřní denní režim při vzdělávání dětí:**

Předškolní vzdělávání dětí podle stanoveného ŠVP pro PV probíhá v tomto režimu:

6:30 – 8:30 Příchod dětí do MŠ, spontánní zájmové aktivity, individuální práce s dětmi, skupinová práce.

8:30 – 9:30 Pohybové a spontánní aktivity, osobní hygiena, dopolední svačina

9:30 – 10:00 Výchovné činnosti směřující k plnění výchovných cílů v rámci integrovaných bloků, které umožňují nabízet dětem různorodé činnosti a příležitosti, osobní hygiena, příprava na pobyt venku,

10.00 - 12:00 Pobyt dětí venku, příp. náhradní činnost. Za příznivého počasí tráví děti venku až dvě hodiny. Důvodem vynechání nebo zkrácení pobytu venku jsou: silný vítr, déšť, mlha, znečištěné ovzduší nebo teplota pod – 10°C, stejně tak vysoké teploty v letních měsících.

12 :00 -13:00 Převlékání, osobní hygiena dětí, příprava na oběd, oběd, příprava na spánek

13:00 - 14:30 Spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku

14:30 -16:00 Odpolední svačina, osobní hygiena, volné činnosti a aktivity, odchod z MŠ

Časové rozpětí v denním režimu je pouze orientační, není striktně dodržováno, vždy se přihlíží na potřeby, aktivity a zájmy dětí. Jen pobyt venku je zpravidla 2hodinový.

Stanovený základní denní režim může být pozměněn v případě výletů, exkurzí, divadelních a filmových představení pro děti, besídek, dětských dnů a jiných akcí.

- **Omlouvání dětí:**

pokud je zákonnému zástupci dopředu známá krátkodobá nepřítomnost dítěte v MŠ, oznámí tuto skutečnost a dobu nepřítomnosti dítěte v dostatečném předstihu telefonicky nebo osobně v MŠ

V případě, že dítě onemocní, oznámí tuto skutečnost škole a to včetně předpokládané doby nepřítomnosti dítěte telefonicky.

Při předávání dítěte ke každodennímu vzdělávání v MŠ informuje zákonný zástupce dítěte učitelku o případných menších zdravotních obtížích dítěte, které by mohly mít vliv na omezení jeho činnosti při vzdělávání.

- **Mimořádné školní a mimoškolní akce:**

Pokud MŠ organizuje a pořádá akce, jako jsou výlety, exkurze, divadelní a filmová představení pro děti, besídky, dětské dny apod., informuje o tom v dostatečném předstihu zákonné zástupce dětí písemným upozorněním umístěným na nástěnkách v šatně a na webových stránkách školy, minimálně 2 dny předem.

- **Úhrada úplaty za vzdělávání** – úplata je stanovena ve výši 300,- Kč na dítě, zákonní zástupci dodržují při úhradě úplaty za předškolní vzdělávání podmínky stanovené ve Směrnici o úplatě v MŠ, která je zveřejněna na informační nástěnce v šatně.

- **Úhrada stravného** - zákonní zástupci dodržují při úhradě stravného podmínky stanovené ve směrnici o úhradě stravného, která je umístěna na nástěnce na chodbě v přízemí.

- **Omezení provozu:**

V měsících červenci a srpnu může ředitelka po dohodě se zřizovatelem provoz MŠ omezit nebo přerušit a to zejména z důvodu stavebních úprav, předpokládaného nízkého počtu dětí v tomto období, apod. Rozsah omezení nebo přerušeni oznámí ředitelka zákonným zástupcům dětí nejméně 2 měsíce předem.

Provoz mateřské školy lze ze závažných důvodů a po projednání se zřizovatelem omezit nebo přerušit i v jiném období. Za závažné důvody se považují organizační či technické příčiny. Informaci o omezení nebo přerušeni provozu zveřejní ředitelka na přístupném místě ve škole neprodleně poté, co o omezení nebo přerušeni provozu rozhodne.

Omezení či dokonce dlouhodobé uzavření Mš může nastat z důvodu vládního nařízení. V tomto případě škola zajišťuje pro děti distanční výuku pro předškolní děti daných zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním vzdělávání, středním a jiném vzdělávání (školský zákon) dle § 184 a platném znění. Zvláštní pravidla při omezení osobní přítomnosti žáků ve škole (1) Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeno podle krizového zákona nebo nařízením mimořádného opatření podle zvláštního zákona. anebo z důvodu nařízení dle zákona o ochraně veřejného zdraví není možné osobní přítomnosti většiny předškoláků z neméně jedné třídy v mateřské škole, poskytuje škola dotčeným dětem vzdělávání prostřednictvím distančního vzdělávání.

- **Přijímání dětí.** Při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání postupuje ředitelka v souladu se Školským zákonem č. 561/2004 Sb. § 34.

Při přijetí dítěte do mateřské školy stanoví ředitelka po dohodě se zákonnými zástupci dítěte dny docházky dítěte do MŠ a délku jeho pobytu v těchto dnech v MŠ. Dohodne se zákonnými zástupci dítěte způsob a rozsah jeho stravování po dobu pobytu v MŠ.

Pokud zákonní zástupci budou požadovat změnu těchto sjednaných podmínek, je nutno tuto změnu opět dohodnout s ředitelkou.

Třída MŠ má nejméně 13 dětí a naplňuje se do počtu 24 dětí. O udělení výjimky v počtu dětí (do 25-ti dětí) musí ředitelka školy žádat zřizovatele.

Pokud počet žádostí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání přesahuje počet volných míst či kapacitu zařízení, rozhoduje ředitel školy o přijetí dítěte dle níže uvedených kritérií:

KRITÉRIA PRO PŘIJETÍ K PŘEDŠKOLNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ

K předškolnímu vzdělávání budou přijaté děti s žádostí o přijetí sestupně podle věku od nejstaršího po nejmladší, podle těchto kritérií:

1. Děti, které dosáhnou v období od 1. 9. do 31. 8. následujícího roku 6 let věku, mají od 1. 9. 2017 povinné předškolní vzdělávání, proto se budou přijímat přednostně stejně jako děti s odkladem povinné školní docházky, bez ohledu na trvalý pobyt dítěte.

- **Přednostně budou přijaty děti, které před začátkem školního roku dosáhnou 4. roku věku s místem trvalého pobytu v Sebranicích.**
- **Přednostně budou přijaty děti, které před začátkem školního roku dosáhnou 3. roku věku s místem trvalého pobytu v Sebranicích.**
- **Děti mladší 3 let věku budou přijaty, pokud nebude naplněna kapacita školy. Přednostně bude přijato dítě s dřívějším datem narození.**
- **Dítě s trvalým pobytem mimo obec Sebranice mladší 4 let bude přijato v případě nenaplnění kapacity školy. Přednostně bude přijato dítě s dřívějším datem narození.**

Ředitelka má právo při přijímání dětí přihlídnout k důvodům hodným zvláštního zřetele (podkladem zejména doporučení PPP nebo stanovisko OSPOD).

Při přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání může ředitel školy sjednat se zákonným zástupcem zkušební pobyt dítěte v MŠ v délce nejvýše 3 měsíce.

Rozhodnutí ředitele mateřské školy o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání na základě žádosti zákonného zástupce vydává ředitelka mateřské školy Rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání v souladu se zákonem 500/2004 Sb., správní řád a zákonem 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání

Ukončení vzdělávání z důvodu neúčasti dítěte na vzdělávání (§35) Ředitelka MŠ může po předchozím upozornění písemně oznámeném zákonnému zástupci dítěte rozhodnout o ukončení předškolního vzdělávání jestliže:

- se dítě bez omluvy zákon. zástupce nepřetržitě neúčastní předškolního vzdělávání po dobu delší než 2 týdny
- zákonný zástupce závažným způsobem opakovaně narušuje provoz MŠ. V případě, že zákonní zástupci dítěte závažným způsobem nebo opakovaně porušují pravidla stanovená v tomto školním řádu, může ředitelka rozhodnout o ukončení vzdělávání dítěte z důvodu narušování provozu MŠ

IV. Charakteristika ŠVP

Silné stránky naší školy:

- velmi dobrá vzájemná komunikace mezi pedagogy a provoz. zaměstnanci, vstřícné jednání ze strany OÚ dobrá komunikace mezi školou a OÚ. Spoluúčast zástupců obce na akcích pořádaných školou.
- klima školy - rodinný typ školy, otevřenost pro rodiče a veřejnost, vstřícnost rodičů
- ochota zaměstnanců pracovat i nad rámec svých povinností při pořádání mimoškolních akcí, plnění mnoha úkolů při malém počtu zaměstnanců
- kvalifikované učitelky MŠ
- nové vybavení třídy – počítačový koutek i zahrady (nové herní prvky)
- věkově smíšená třída
- zájem a snaha pedagogů se vzdělávat (výsledky seminářů DVPP používat k další práci)

Slabé stránky naší školy:

- při špatném počasí omezená možnost vycházek po obci
- starší budova a nutné rekonstrukce
- omezené finanční možnosti na modernizaci
- velké nároky na 2 pedag. pracovnice - omezená možnost rozdělování úkolů, problémy při zastupování

• **Pojetí a cíle předškolního vzdělávání**

- navazovat a doplňovat rodinnou výchovu, úzce spolupracovat s rodiči, aby výchovné působení na děti bylo jednotné) pomocí dotazníků, indiv. rozhovorů se seznámit s rodinnou anamnézou)
- učitelky se snaží při činnostech smysluplně obohacovat denní program a poskytnout odbornou péči dítěti, využívat dostatek podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení,
- klást důraz na rozvoj osobnosti dítěte, podporovat tělesný i duševní rozvoj, zdraví dětí, vést je k chápání okolního světa a motivovat děti k dalšímu poznávání a učení, aby bylo zajištěno propojení a plynulé navázání na vzdělávání v ZŠ
- plnit úkol diagnostický, který napomáhá poznat aktuální úroveň rozvoje dítěte, v případě nutnosti poskytnout speciální pedagogickou péči (např. Logopedie)
- usnadňovat dítěti jeho další životní a vzdělávací cestu
- maximálně podporovat individuální rozvojové možnosti dětí
- plnit diagnostické úkoly a poskytovat včasnou speciálně pedagogickou péči

• **Specifika předškol. vzdělávání:**

- respektování a přizpůsobování se vývojovým specifickým dětem a jejím indiv. potřebám
- prostředí podnětné, zajímavé a obsahově bohaté, kde se děti cítí bezpečně a spokojeně a mají možnost se přirozeně projevit
- uplatňování odpovídajících forem a metod práce, především metody prožitkového učení, učení hrou, přímé pozorování a prožívání zážitků, které podporují dětskou fantazii a zvědavost, podnětné prostředí, spont. i řízené aktivity, které vedou k osvojení dovedností a návyků
- uplatňování situačního učení založeného na využívání konkrétních situací k chápání určitých souvislostí
- uplatňování spontánního sociálního učení založeného na principu přirozené nápodoby

Formy a metody práce a činnosti:

- individuální rozhovory
- individuální práce - zdokonalování a procvičování dovedností a návyků (pracovní listy, práce s netradičními a pro děti zajímavými materiály a technikami)
- volná hra
- společné činnosti – komunitní a diskusní kruh, didaktické, poznávací pohybové a jiné hry
- řízená hra v místnosti – práce s edukativní skupinou dětí
- volné hry v přírodě
- vycházky (pozorování, seznamování, experimentování...)
- péče o naše prostředí

Činnosti v MŠ dělíme na:

- řízené činnosti
- samostatné činnosti – spontánní
 - nepřímo řízené

U nepřímo řízených činností dodržujeme tyto zásady: samostatnost, spolupráci, vlastní postupy a vlastní volba pomůcek

3. Zabezpečení vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí mladších tří let věku, dětí nadaných a mimořádně nadaných a dětí s odlišným rodným jazykem

3.1. Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem

dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Snahou pedagogů je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Mít na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP.

PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ.

Pravidla pro sestavení PLPP a IVP :

- sestavuje učitelka mateřské školy ve spolupráci s ředitelkou školy a ve spolupráci se školským poradenským zařízením.
- má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory se zákonným zástupce dítěte s cílem stanovení např. metod a forem výchovně vzdělávací práce

Oblast metod výchovně vzdělávací práce:

- respektování věkové zvláštnost a možnosti dětí
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu

Oblast organizace výuky:

- individualizovat metody a formy práce

Práva dětí se spec. vzděl. potřebami:

- na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich potřebám
- na integraci do běžných mateřských škol a vzdělávání za pomoci asistenta pedagoga
- na vytvoření zvláštních podmínek, které pomohou překonat jejich handicap
- na zohledňování jejich specifik

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pokud bude do MŠ přijato dítě se SVP, tak pro úspěšné vzdělávání tohoto dítěte musí MŠ zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

Povinnost školy:

Ředitelka mateřské školy vytvoří podmínky odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám dítěte vedoucí k jeho všestrannému rozvoji.

- zajištění vhodného obsahu, forem a metod na vzdělávání
- vytvoření nezbytných věcných podmínek
- zajištění speciálních pomůcek dle postižení žáka
- zajištění poradenské pomoci u školského poradenského zařízení
- zřídit funkci asistenta pedagoga

3.2. Podmínky vzdělávání dětí nadaných:

RVP PV umožňuje, aby třídní i individuální vzdělávací program, jeho obsah i podmínky, byly dle potřeb a možností rozumně přizpůsobeny mimořádným schopnostem dětí a popř. doplněny nabídkou dalších aktivit podle zájmů a mimořádných schopností či mimořádného nadání dětí. Rozvoj a podpora mimořádných schopností by měla být zajišťována a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíři obvyklé vzdělávací nabídky.

Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí.

Pravidla pro sestavení PLPP a IVP pro nadané děti:

- sestavuje učitelka mateřské školy ve spolupráci s ředitelkou školy a ve spolupráci se školským poradenským zařízením.
- má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory se zákonným zástupcem dítěte s cílem stanovení např. metod a forem výchovně vzdělávací práce a zajištěním informovaného souhlasu

Oblast metod výchovně vzdělávací práce:

- respektování věkové zvláštnosti a možnosti dětí
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- rozvoj a podpora mimořádných schopností
- organizace činností tak, aby nebyly jednostranné a neomezily pestrost a šíři obvyklé vzdělávací nabídky.

3.3. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let :

- na škole není dostatečné vybavení množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.
- heterogenní třída nezajišťuje svým uspořádáním vhodné podmínky pro dvouleté děti (není k dispozici více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček). Tím není zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti.
- ve věkově heterogenní třídě je třeba upravit a zabezpečit pro zajištění bezpečnosti dvouletých dětí pomůcky i nábytek.
- ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- prostředí není dostatečně upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.
- Mateřská škola není vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte, pokud budou tyto děti přijaty, bude nutná celková rekonstrukce sanitačních prostor.
- Šatna není vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby, je nutné dokoupit uzavíratelné skřínky
- Je zajištěn dostatečně vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).
- mateřská škola vytvoří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty (oblíbené hračky z domova)

- Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.
- učitelka uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá, přizpůsobuje organizaci střídáním nabídky činností, trénuje návyky a praktické dovednosti
- jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Metody a formy výchovně vzdělávací práce:

- respektování věkové zvláštnost a možnosti dětí
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- nápodoba, situační učení, vlastní prožitek a hra
- opakování činností, pravidelné rituály

Oblast organizace výuky:

- individualizovat metody a formy práce

Práva dětí od dvou do tří let:

- na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich potřebám a věku
- na vytvoření zvláštních podmínek, které pomohou překonat jejich adaptaci na nové prostředí
- na zohledňování jejich specifík

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let:

Pro úspěšné vzdělávání těchto dětí je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výchovně vzdělávací práce
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte a školskými poradenskými zařízeními

Povinnost školy:

Ředitelka mateřské školy vytvoří podmínky odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám dítěte vedoucí k jeho všestrannému rozvoji.

- zajištění vhodného obsahu, forem a metod na vzdělávání
- vytvoření nezbytných věcných a bezpečnostních podmínek
- zajištění speciálních pomůcek pro dvouleté děti

Podmínky pro vzdělávání dětí se zdravotním znevýhodněním a zdravotním postižením.

Vzdělávání je třeba přizpůsobit potřebám, které vyplývají ze zdravotního oslabení nebo postižení dítěte, a které jsou důsledkem jeho dlouhodobější nemoci, nebo které jsou dány lehčími poruchami jeho učení a chování.

Podmínky vzdělávání dětí se sociálním znevýhodněním.

Vzdělávání dětí ze socio - kulturně znevýhodňujícího prostředí, dětí s oslabeným rodinným zázemím či dětí, které pocházejí z jazykově odlišného prostředí a které nemluví jazykem, v němž probíhá vzdělávání, se uskutečňuje podle požadavků daných RVP PV. Snížená sociální adaptabilita těchto dětí či zvýšená potřeba výchovy a vzdělávání v některé oblasti vyžaduje úpravu vzdělávacího obsahu i podmínek vzdělávání.

V mateřské škole jsou uplatňovány speciální vzdělávací metody umožňující včasnou diagnostiku a rozvojovou stimulaci dětí.

3.4 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

3.5 Zajištění průběhu vzdělávání předškolních dětí v době úplného uzavření škol vládním nařízením z důvodů šíření nakažlivé nemoci COVID-19

Omezení či dokonce dlouhodobé uzavření Mš může nastat z důvodu vládního nařízení. V tomto případě škola zajišťuje pro děti distanční výuku pro předškolní děti daných zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním vzdělávání, středním a jiném vzdělávání (školský zákon) dle § 184 a platném znění. Zvláštní pravidla při omezení osobní přítomnosti žáků ve škole (1) Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeno podle krizového zákona nebo nařízením mimořádného opatření podle zvláštního zákona nebo z důvodu nařízení dle zákona o ochraně veřejného zdraví není možné osobní přítomnosti většiny předškoláků z nejméně jedné třídy v mateřské škole, poskytuje škola dotčeným dětem vzdělávání prostřednictvím distančního vzdělávání.

V. Vzdělávací obsah

1. Vymezení vzdělávacího obsahu v RVP PV:

Vzdělávací obsah představuje kompaktní, **vnitřně propojený celek**, jehož členění do oblastí je třeba vnímat pouze jako pomocné :

- „učivo“ je vyjádřeno v podobě **činností**, ať už praktických či intelektových, popř. v podobě **příležitostí**
- pojem „učivo“ je nahrazen pojmem „**vzdělávací nabídka**“, který vyjadřuje žádoucí formu prezentace „učiva“ dítěti
- **očekávané výstupy** mají, stejně jako vzdělávací nabídka, **činnostní povahu**

2. Cíle předškolního vzdělávání:

rámcové cíle– vyjadřují univerzální záměry předškolního vzdělávání – klíčové kompetence

- **rozdílení dítěte, jeho učení a poznání**
- **osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost**
- **získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí**

Klíčové kompetence -pro etapu předškolního vzdělávání jsou za **klíčové** považovány tyto kompetence:

- **kompetence k učení**

- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské

Pro dítě předškolního věku mohou být dosažitelné **klíčové kompetence v následující úrovni:**

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevíštamost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

3. Vzdělávací oblasti a obsah v RVP PV

Obsah předškolního vzdělávání představuje hlavní **prostředek** vzdělávání dítěte v mateřské škole. V RVP PV je vymezen tak, aby sloužil k naplňování vzdělávacích záměrů a dosahování vzdělávacích cílů. Vzdělávací obsah je formulován v podobě „učiva“ a „očekávaných výstupů“.

Vzdělávací oblasti jsou:

Dítě a jeho tělo - záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neuro svalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učít je sebe-obslužným dovednostem a vést je k zdravým životním návykům a postojům.

Dítě a jeho psychika - záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebnahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Tato oblast zahrnuje tři „podoblasti“:

- Jazyk a řeč
- Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- Sebepojetí, city a vůle

Dítě a ten druhý - záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Dítě a společnost - záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti sociálně - kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí

Dítě a svět - záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

Dílčí cíle vyjadřují, co by měl pedagog v průběhu předškolního vzdělávání sledovat, co by měl u dítěte podporovat.

Vzdělávací nabídka jako **prostředek vzdělávání** představuje ve svém celku soubor (souhrn) **praktických i intelektových činností, popř. příležitostí**, vhodných k naplňování cílů a k dosahování výstupů. Pedagog by měl ve své praxi (tzn. při práci ve třídě) tuto nabídku respektovat a tvůrčím způsobem ji konkretizovat tak, aby nabízené činnosti byly mnohostranné a maximálně pestré a svou úrovní odpovídaly konkrétním možnostem a potřebám dětí.

Očekávané výstupy jsou dílčí výstupy vzdělávání. Jsou formulovány tak, aby měly **charakter způsobilosti** (kompetenci)¹. jedná se jednoduché soubory **dítětem prakticky využitelné**. Tyto výstupy jsou formulovány pro dobu, kdy dítě předškolní vzdělávání ukončuje, s tím, že jejich dosažení **není pro dítě povinné**. Každé dítě může v čase, kdy opouští mateřskou školu, dosahovat těchto výstupů v míře odpovídající jeho individuálním potřebám a možnostem. Pedagog má při své práci sledovat proces osvojování těchto způsobilostí jak v rámci třídy dětí, tak u jednotlivých dětí a postupovat tak, aby děti získávaly co nejvíce.

Vzdělávací obsah ŠVP – integrované bloky (IB):

Seznam integrovaných bloků a jejich tematických částí:

IB č. 1. :, Sešli jsme se po prázdninách“

tematické části:

Sešli jsme se po prázdninách – zamáváme létu

Postarám se o sebe a tobě pomůžu

Moje tělíčko, moje zdravíčko, každý máme své prstíčky

Kdo je můj kamarád

Zvířátka jsou také naši kamarádi

IB č. 2. :, Kouzelný podzim“

tematické části:

Maluje sluníčko červené jablíčko

Ovoce a zelenina, to je zdraví, to je síla

Dědek řepu zasadil
Kouzelný les
Vlaštovičko, leť
Vyletěl si pyšný drak – vítr fouká do oblak (počasí)
Zvířátka se chystají na zimu
Padá listí zlaté, rudé
Bramboriáda
Dýňování
Příjezd sv. Martina
Listová víla

IB č. 3.: „Zima kraluje“

tematické části:

Na sněhu a na ledu, máme radost z pohybu
Umím se obléknout
Když sněží a mrzne
Zima je tady – nenecháme zvířátka hladu
Daleko na sever
Olympiáda
Ptáčci u krmítk

IB č. 4.: „Přišlo jaro do vsi“

tematické části:

Sněženky se probudily
Domácí zvířátka a jejich mlád'átka
Od semínka k rostlince (projekt)
Ptáčci se vracejí
Jen se děti rozhlédněte, co tu kolem všechno kvete
Co se děje v trávě
Kouzelná kapička (projekt)

IB č. 5.: „Místo, kde žijeme“

tematické části:

Moje rodina
Naše škola (zápis, exkurze, výlety, divadlo)
Kde pracuje máma s tátou
Každý je doma tam, kde bydlí
Děti celé planety
Ti, co nám pomáhají (hasiči, lékaři, Policie)
Věci a předměty kolem nás
Týden s indiány
My jsme malí piráti

IB č. 6.: „Tradice a svátky“

tematické části:

- Mikulášská nadílka
- Než zazvoní zvoneček (Vánoce)
- Maškarní rej (karneval, Masopust)
- Hody, hody, doprovody
- Pálení čarodějnic a stavění „Máje“

Rozpracování jednotlivých integrovaných bloků je pro svou obsáhlost uvedeno v samostatné části ŠVP pro PV jako příloha č. 1.

VI. Evaluační systém

Oblasti evaluace:

- cíle výchovného programu
- podmínky vzdělávání
- vzdělávací obsah (formy a metody práce)
- individuální vývoj dítěte (diagnostika)
- spolupráce s rodiči a veřejností
- financování a ekonomické zdroje školy
- výsledky vzdělávání – hospitační činnost a sebehodnocení učitelky

Prostředky evaluace:

- k vyhodnocování vývoje dítěte využijeme záznamy z pozorování, portfolio dítěte a vstupní dotazníky od rodičů
- využití fotodokumentace a webových stránek školy
- záznamy z pedagog. rad
- sběr dat (dotazníky, rozhovory s rodiči, se zřizovatelem...)

Techniky evaluace:

- Metody: průběžné pozorování, rozhovory, testy, diskuse, porady, hospitace, analýzy plánů a příprav, dotazníky, fotodokumentace
- Portfolio dítěte – důležitý zdroj informací o tom, jak se dítě v prostředí mateřské školy rozvíjí. Obsahuje dětské práce, pracovní listy, výkresy, výrobky. Děti si odnášejí na konci školního roku domů.
- Hodnocení pedagogů – provádí ředitelka školy průběžně, na hospitacích, na poradách

Časový plán evaluace a odpovědnost:

Diagnostika dítěte – 1x za tři měsíce – viz zápisy a složky jednotlivých dětí.

zodpovídají učitelky

Vzdělávací obsah – po skončení integrovaného bloku

zodpovídají učitelky

- denní vyhodnocení – viz tabulka pro učitelku

Cíle výchovného programu – na konci školního roku

zodpovídá ředitelka

Podmínky vzdělávání – na konci školního roku

zodpovídá ředitelka

Spolupráce s rodiči a veřejností – na konci nebo začátku školního roku

zodpovídá ředitelka

Financování a ekonomické zdroje školy – na konci školního roku

zodpovídá ředitelka

Výsledky vzdělávání – hospitace 2-3x ročně a dle potřeby

zodpovídá ředitelka

- sebehodnocení učitelky – 1x ročně

zodpovídají učitelky

Charakteristika evaluace – systematičnost

- jasné vymezení oblastí, které hodnotíme
- zjištění toho, co jsme udělali dobře, co ne a jak budeme pokračovat

Roční evaluace :

- podmínky vých. vzděl. práce
- autoevaluace učitelky
- dotazníky pro rodiče
- třídní vzdělávací program a vzdělávací cíle

Hodnocení výchov. vzděl. práce provádí pedagogické pracovnice společně, hodnotí výsledky vzděl. procesu a podmínky, ve kterých s dětmi pracují – vybavenost pomůckami, návrhy na zlepšení.

Po každém tematickém celku učitelka vyhodnotí co se podařilo, nepodařilo – zhodnotí dosažené cíle. Důraz klade na zpětnou vazbu tematických částí.

Vzdělávací pokroky

V důsledku individualizace vzdělávání je pro předškolního pedagoga a jeho práci nezbytné sledovat rozvoj a osobní vzdělávací pokroky u každého dítěte zvlášť a důležité informace dokumentovat

Diagnostika dítěte:

• **vstupní dotazník** pro rodiče přijímaných dětí obsahuje tyto informace :
– rodinná anamnéza (kolik dětí, úplnost rodiny, kdo je v rodině dominantní...)
- osobnostní anamnéza (vývoj, zdravotní stav, s čím si hraje, stravovací návyky, náboženství, na co je zvyklé...)

- **získávání informací** – záměrné pozorování dítěte a zapisování změn, hodnocení výtvarných projevů a pracovních schopností
- **vyhodnocení stavu a způsob „nápravy“ dětí** – vytýčení úkolů a přehodnocení za 3 měsíce – různá doporučení odbor. vyšetření- logoped. PPP ,pro dítě vypracovat individuální plán, doporučit odklad školní docházky ...
- 5ti leté děti – klade se důraz na **rozumovou úroveň**
- 3 leté děti – klade se důraz na rozvoj motoriky a sebeobslužných dovedností

Oblasti pozorování dětí:

- soustředění na hru a praceschopnost
- emotivní oblast
- sociální oblast
- rozumová činnost (sluch, zrak, komunikace, matematické představy...)
- motoriky – pohyb, pravo-levá orientace
- sebeobsluha

Po třech letech se evaluuje funkčnost ŠVP a zapracovávají se případné úpravy.

VII. Povinnosti předškolního pedagoga

Učitelka mateřské školy:

- odpovídá za to, že třídní vzdělávací program je v souladu z ŠVP pro MŠ
- samostatně projektuje a provádí vých. vzděl. činnosti, hledá vhodné metody práce
- pravidelně sleduje průběh výchovně vzdělávací práce, hodnotí výsledky a podmínky, provádí evaluační činnost a výsledky uplatňuje ve své práci

- analyzuje věkové a individuální potřeby dětí a na jejím základě zajišťuje profesionální péči o děti
- zajišťuje dostatečně podnětné prostředí k učení a výchově
- svým chováním podporuje zdraví své, jiných lidí. Vyrovnaností své osobnosti pozitivně působí na své okolí
- její přístup ke světu, přírodě, společnosti, člověku a jeho zdraví je odpovědný
- chápe zdraví jako celek vzájemně propojených součástí
- návyky zdravého životního stylu a postojů se snaží předávat dětem, které ji napodobují, učí děti vlastní aktivitou ovlivňovat okolí, seznamovat se se vším, co je pro ně a pro jejich život důležité
- dalším vzděláváním získává nové poznatky, které se odrazí ve tvořivé aplikaci při každodenních činnostech s dětmi. Kriticky přistupuje k nabídce vzdělávacích programů a hodnotí jejich přínos pro její práci.
- provádí pohovory s rodiči, při svém působení na děti nesmí zapomínat na názor rodiny na životní styl a výchovu dětí a to musí respektovat. Nesoulad s rodiči může uškodit dítěti. Umožňuje přístup rodičů do třídy a sledování činnosti učitelky
- využívá specializovaných služeb v případě nerozhodnosti nebo potřeby – logoped. poradna, ped. psychol. poradna, služba školet, dětský lékař...

Individuální činnosti učitelky MŠ nad rámec svých povinností:

- vedení zájmových kroužků
- vedení inventáře hraček, knih, CD, videokazet
- výzdoba interiéru školy a tříd, nástěnky
- nácvik kulturních vystoupení pro veřejnost
- zajišťování materiálního vybavení školy - třídění, vyřazování a úklid pomůcek

K 1. 9. 2018 byly provedeny v ŠVP pro PV úpravy v oblasti materiálního vybavení a personálních podmínek.

S učitelkou MŠ byla projednána funkčnost ŠVP a dopsány změny, týkající se oblasti vzdělávání – zařazen popis vzdělávání dětí se ŠVP, dětí nadaných a dětí ve věku od 2 do 3 let, tak, aby byl ŠVP PV v souladu s vydaným RVP PV k 1. lednu 2017.

V oblasti evaluace a diagnostiky pokračujeme i nadále podle zadaného časového plánu a postupu, (všechny dokumenty k evaluaci jsou uloženy v MŠ).

Další evaluace funkčnosti tohoto ŠVP pro PV byla provedena k 1. 9. 2021.

Závěrečná ustanovení:

1. Vydáním ŠVP pro PV s platností od 1. 9. 2018 se ruší ŠRP pro PV platný od 1. 9. 2018
2. Nový ŠVP pro PV byl schválen na pedagogické radě dne: 12. 6. 2018
3. Nový ŠVP pro PV byl schválen na schůzi Školské rady dne: 20. 6. 2018
4. Zveřejnění nového ŠVP pro PV je následovné: webová stránka školy, nástěnka MŠ
5. O vydání nového ŠVP pro PV byli rodiče informováni na schůzi dne 5. 9. 2018
6. Evaluace ŠVP byla provedena k 1.9.2021, další úpravy k 30.8.2022

V Sebranicích dne: 30. 8. 2022

Příloha k ŠVP pro PV č. 1

I. Integrovaný blok „ Sešli jsme se po prázdninách“

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení :

Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.

2. Kompetence k řešení problémů:

Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.

Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.

Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.

3. Komunikativní kompetence:

V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou.

4. Kompetence sociální a personální:

Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.

Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.

5. Kompetence činnostní a občanská:

Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat.

Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.

Očekávané výstupy:

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- rozhodovat o svých činnostech
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodné zformulovaných větách

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- sledovat očima zleva doprava
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- námětové hry a činnosti
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant

- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení v projevu citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- aktivity podporující sblížení dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě/přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety

Tematické části:

- Sešli jsme se po prázdninách - zamáváme léto
- Postarám se o sebe a tobě pomůžu
- Moje tělíčko, moje zdravíčko
- Kdo je můj Kamarád

II. Integrovaný blok: „Kouzelný podzim“

Klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení:**

Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.

- **Kompetence k řešení problémů:**

Řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého.

Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.

- **Komunikativní kompetence:**

Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.

- **Kompetence sociální a personální:**

Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí. Spolupodílí se na společných rozhodnutích. přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.

- **Kompetence činnostní a občanská:**

Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřeně aktuálnímu dění.

Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).

Očekávané výstupy:

- zachovávat správné držení těla
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větech)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- zorganizovat hru
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Vzdělávací nabídka:

- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- smyslové hry, nejruznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námetové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)

- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí

Tematické části:

- Maluje sluníčko, červené jablíčko
- Vlaštovičko, leť!
- Dědek řepu zasadil
- Kouzelný les
- Vyletěl si pyšný drak
- Padá listí zlaté rudé
- Zvířátka se chystají na zimu

III. Integrovaný blok „Zima kraluje“

Klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení:**

Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.

Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí.

- **Kompetence k řešení problémů:**

Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit.

- **Kompetence komunikativní:**

Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.

Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.

- **Kompetence personální a sociální:**

Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.

Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.

- **Kompetence činnostní a občanská:**

Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých.

Očekávané výstupy:

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)

- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

Vzdělávací nabídka:

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- samostatný slovní projev na určité téma
- prohlížení a „čtení“ knížek
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)

- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- spontánní hra
- hry na téma rodiny, přátelství apod.

Tematické části:

- Na sněhu a na ledu, máme radost z pohybu
- Umím se obléknout
- Když sněží a mrzne
- Zima je tady, nenecháme zvířátka zahynout hladu

IV. Integrovaný blok „Přišlo jaro do vsi“

Klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení:**

Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.

Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

- **Kompetence k řešení problémů:**

Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.

- **Kompetence komunikativní:**

Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci.

Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.).

- **Kompetence sociální a personální:**

Samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.

- **Kompetence činnostní a občanská:**

Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá.

Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že

naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky. Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.

Očekávané výstupy:

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- chápat slovní vtip a humor
- utvořit jednoduchý rým
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápad“
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Vzdělávací nabídka:

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování

- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu

Tematické části:

- Sněženky se probudily
- Od semínka k rostlince
- Ptáčci se vracejí
- Domácí zvířata a jejich mláďata
- Jen se děti rozhlédněte, co tu kolem všechno kvete
- Co se děje v trávě
- Kouzelná kapička

V. Integrovaný blok „ Místo, kde žijeme“

Klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení:**

Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.

- **Kompetence k řešení problémů:**

Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost. Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích.

- **Kompetence komunikativní:**

Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.

- **Kompetence sociální a personální:**

Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout.

Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným.

- **Kompetence činnostní a občanská:**

Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.

Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky. poznávat svoje slabé stránky.

Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem.

Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat.

Očekávané výstupy:

- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle

- určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
 - těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
 - zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
 - odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
 - uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
 - chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
 - dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
 - uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
 - vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Vzdělávací nabídka:

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- smyslové a psychomotorické hry
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- činnosti zaměřené k vytváření (chápaní) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikace

- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- námětové hry a činnosti
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sblížení dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.) aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice

Tematické části

- Moje rodina
- Naše škola (zápis dětí do 1. třídy, exkurze, návštěvy divadel, výlet, loučení s předškoláky)
- Děti celé planety
- Kde pracuje máma s tátou
- Každý je doma tam, kde bydlí
- Ti, co nám pomáhají (hasiči, záchranná služba, Policie)
- Věci a předměty kolem nás

VI. Integrovaný blok „Tradice a svátky“

Klíčové kompetence:

• **Kompetence k učení:**

Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.

Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.

• **Kompetence k řešení problémů:**

Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost.

• **Kompetence komunikativní:**

Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).

Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.

• **Kompetence sociální a personální:**

Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.

• **Kompetence činnostní a občanská:**

Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění.

Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevídomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.

Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.

Očekávané výstupy:

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči

- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- chápat slovní vtip a humor
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- spolupracovat s ostatními
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Vzdělávací nabídka:

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- aktivity podporující sblížení dětí
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslav výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)

Tematické části:

- Mikulášská nadílka
- Než zazvoní zvoneček
- Maškarní rej (karneval, Masopust)
- Hody, hody, doprovody
- Pálení čarodějnic a stavění "Máje"

Jednotlivé tematické části jsou podrobně rozpracovány v třídním vzdělávacím programu.